

Σύγχρονες θεωρήσεις για τη μάθηση

Ισαβέλλα Κοτίνη, Σοφία Τζελέπη

Ορισμός της μάθησης

Σχολές που θεωρούν τη μάθηση ως μια διαδικασία πρόσκτησης της γνώσης (θεωρίες που συνδέονται με το συμπεριφορισμό),

Σχολές που θεωρούν τη μάθηση ως διαδικασία δημιουργίας της γνώσης (και συνδέονται με τον κονστρουκτιβισμό)

Σχολές που θεωρούν τη μάθηση ως αποτέλεσμα της συμμετοχής σε κοινωνικές ομάδες (και συνδέονται με τις κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες)

Συμπεριφορισμός

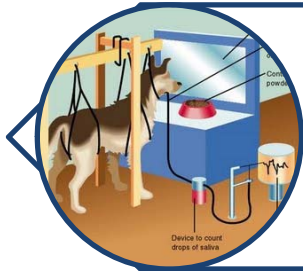
Εκπρόσωποι:

- J. B. Watson, E. L. Thorndike, B. F. Skinner και I. Pavlov.

Αυτό που ενδιαφέρει είναι μόνο το εξωτερικό ερέθισμα από το περιβάλλον προς το άτομο και η ανταπόκριση του ατόμου στο δοσμένο ερέθισμα.

Η μάθηση σημαίνει τη σύνδεση ερεθισμάτων-ανταπόκρισης

Συμπεριφορισμός

<http://www.youtube.com/watch?v=CpoLxEN54ho>

www.youtube.com/watch?v=PQtDTdDr8vs&feature=related

<http://www.youtube.com/watch?v=Xt0ucxOrPQE&feature=related>

Συμπεριφορισμός

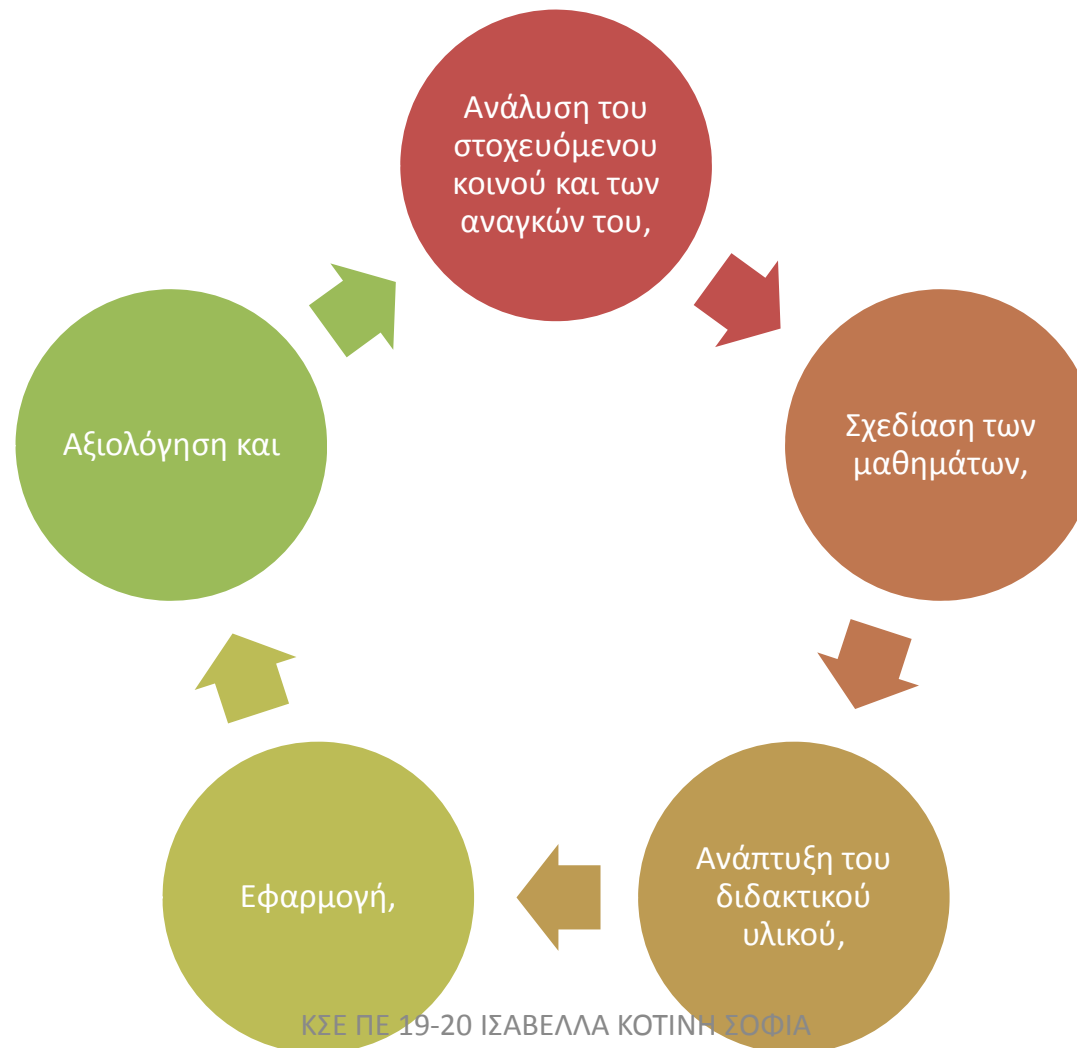
Οι θετικές ενισχύσεις (όπως οι ανταμοιβές) ενισχύουν μια συγκεκριμένη «μάθηση», ενώ οι αρνητικές την αποδυναμώνουν.

Απαιτείται:

- Ενεργή συμμετοχή του μαθητή.
- Η διδασκαλία ύλη να αναλύεται σε επιμέρους τμήματα.
- στις απαντήσεις των μαθητών, πρέπει να υπάρχει ταχεία ανατροφοδότηση – θετική ή αρνητική, ανάλογα με την απάντηση.

Διδακτικός Σχεδιασμός

Λογισμικά καθοδήγησης

Τα λογισμικά καθοδήγησης, διδασκαλίας (tutorials) και πρακτικής και εξάσκησης (drill and practice), κατά κανόνα βασίζονται πάνω στις θεωρίες αυτές.

Τα λογισμικά αυτά είναι κατάλληλα κυρίως για την εξάσκηση δεξιοτήτων χαμηλού επιπέδου (όπως είναι η εκτέλεση πράξεων, η απομνημόνευση κ.ά), για την αξιολόγηση των μαθητών, για εποπτική διδασκαλία.

Γνωστικές Θεωρίες

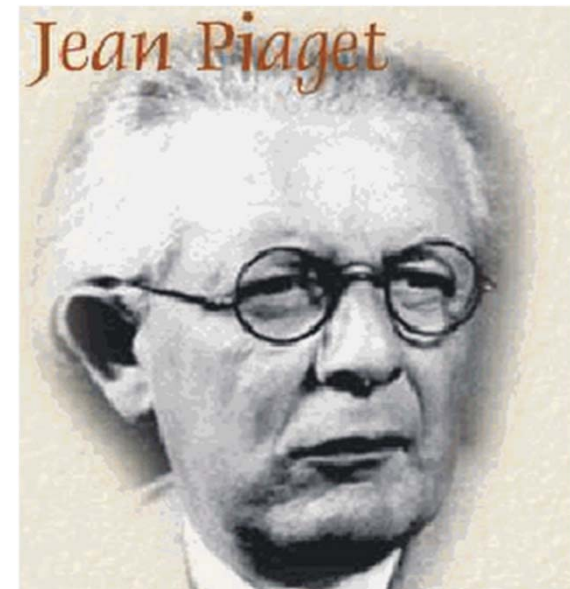
Οι γνωστικές θεωρίες και ιδιαίτερα ο κωνστρουκτιβισμός αποδίδουν πολύ μεγάλη σημασία στις εσωτερικές, νοητικές διεργασίες του ατόμου.

Η μάθηση στις θεωρίες αυτές δε μεταδίδεται, αλλά είναι μια διαδικασία προσωπικής κατασκευής της γνώσης, η οποία εδράζεται πάνω σε προγενέστερες γνώσεις (οι οποίες φυσικά τροποποιούνται κατάλληλα ώστε να συζευχθούν με τη νέα γνώση)

Piaget

- Ο εποικοδομισμός του J. Piaget, θεωρεί ότι η ανάπτυξη της λογικής και επιστημονικής σκέψης του παιδιού είναι μια εξελικτική διαδικασία με διάφορα στάδια.
- κάθε μαθητής κατασκευάζει τη γνώση με το δικό του τρόπο, ενεργητικά

J. Bruner

Ανακαλυπτική μάθηση.

Οι μαθητές μαθαίνουν

- με το πείραμα,
- τη δοκιμή,
- την επαλήθευση
- ή τη διάψευση

Ο εκπαιδευτικός έχει το ρόλο στη διαδικασία της ανακάλυψης:

- του εμπνευστή,
- του διευκολυντή,
- του καθοδηγητή

Εκπαιδευτικά Λογισμικά

Να υποστηρίζουν την ιδέα της οικοδόμησης της γνώσης από τον ίδιο το μαθητή.

Ο μαθητής

- διερευνά,
- ανακαλύπτει σταδιακά,
- κάνει υποθέσεις τις οποίες
 - επαληθεύει ή
 - διαψεύδει

Εκπαιδευτικά Λογισμικά

Κοινωνιοπολιτισμικές θεωρήσεις για τη μάθηση

Η μάθηση, συντελείται μέσα σε συγκεκριμένα πολιτισμικά πλαίσια (γλώσσα, στερεότυπα, αντιλήψεις) και ουσιαστικά δημιουργείται από την αλληλεπίδραση του ατόμου με άλλα άτομα, σε συγκεκριμένες επικοινωνιακές περιστάσεις και μέσω της υλοποίησης κοινών δραστηριοτήτων (activities).

Κοινωνιοπολιτισμικές θεωρήσεις για τη μάθηση

Βασικοί εκπρόσωποι
αυτής της κατηγορίας
θεωριών είναι ο L.
Vygotsky, οι Doise και
Mugny.

E. Wenger

Στηρίζονται στην
υπόθεση της *ζώνης
εγγύτερης (ή
επικείμενης)
ανάπτυξης*:

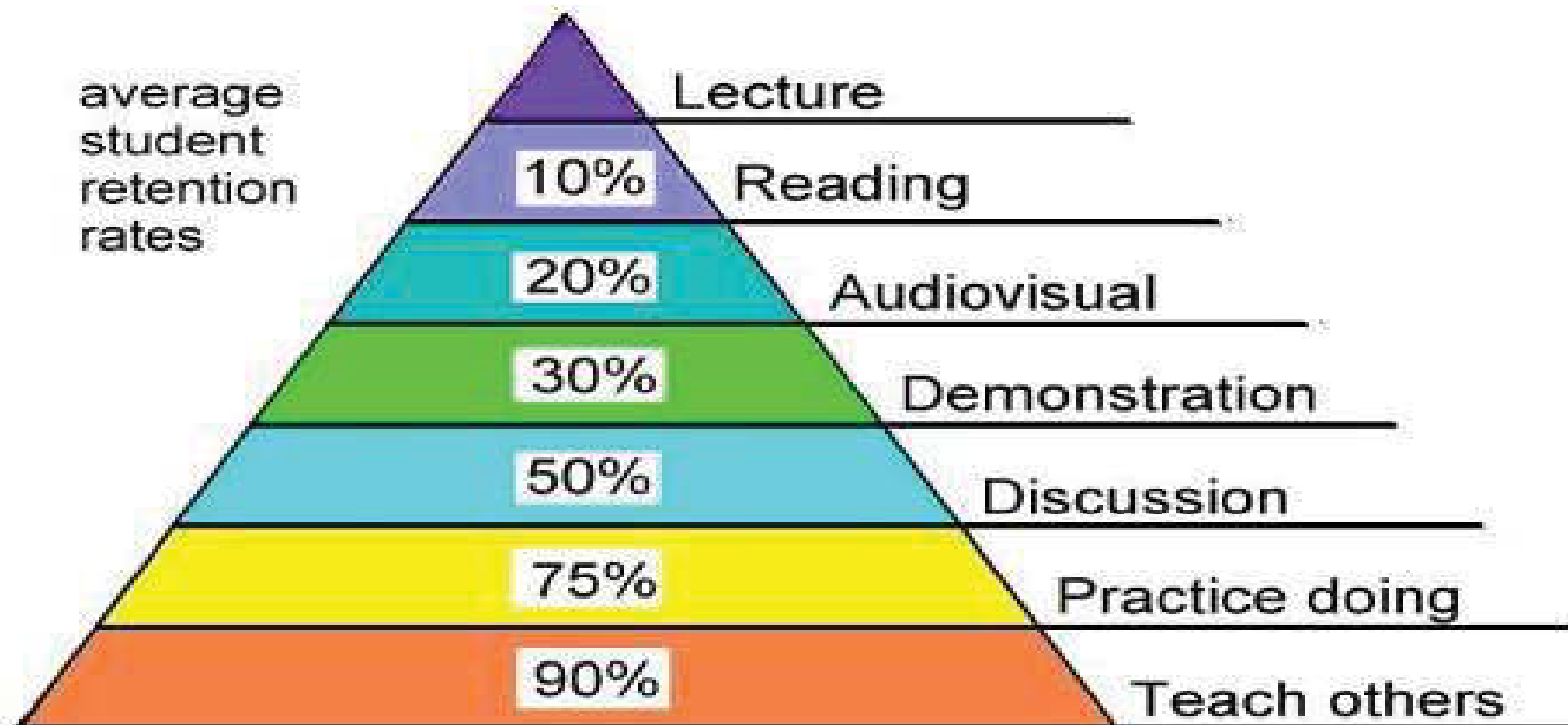
- η ζώνη αυτή αποτελεί ένα σύνολο γνώσεων τις οποίες ο μαθητής μπορεί να δημιουργήσει με τη βοήθεια του περιβάλλοντος – αλλά όχι ακόμη μόνος.

ο ρόλος του
εκπαιδευτικού και
γενικότερα του
σχολείου και του
περιβάλλοντος μέσα
στο οποίο ζει και
μαθαίνει ο μαθητής,
είναι ιδιαίτερα
σημαντικός.

οι
κοινωνιοπολιτισμικές
θεωρίες
υποστηρίζουν τη
συνεργατική μάθηση

Πυραμίδα Μάθησης

Learning Pyramid

Source: National Training Laboratories, Bethel, Maine